MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
MARK CHETCUTI

Seduta tat-2 ta' Mejju, 2011

Citazzjoni Numru. 585/2010

Rosario maghruf bhala Louis Mallia,
Rita Sant, Pauline Bonnici, Joseph Mallia

vs

John Mallia, Carmela Rosaria sive Carrie Mallia,
Mariella Deguara Bonnici, Dr. Jean Deguara,
Dr. Maria Deguara, Emanuel Mallia, George Mallia

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat tal-atturi tal-10 ta’ Gunju 2010 li jghid hekk:

1. Illi l-partijiet kollha, minbarra Jean Deguara u Mariella Deguara Bonnici, huma t-tfal ta’ Carmela Ursula Mallia waqt li Jean Deguara u Mariella Deguara Bonnici huma t-tfal ta’ Catherine Mallia li mietet qabel ommha Carmela Ursula Mallia;

2. Illi b'igriet tal-14 ta' April, 2009 il-Qorti Civili (Sezzjoni ta' Gurisdizzjoni Volontarja) interditiet lill-imsemmija Carmela Ursula Mallia u nnominat lill-Avv. Nicholas Valenzia kuratur tal-istess Carmela Ursula Mallia (Dok. A);

3. Illi l-istess Carmela Ursula Mallia mietet nhar l-24 ta' Frar, 2010 (Dok. B);

4. Illi meta l-esponenti ghamlu r-ricerki testamentari taghhom irrizultalhom li l-ahhar testment tal-istess Carmela Ursula Mallia sar fit-22 ta' April, 2009 fl-atti tan-Nutar Anthony Abela (Dok. C), jigifieri fil-perjodu li fih l-istess Carmela Ursula Mallia kienet interdetta bil-Qorti bi ksur tal-artikolu 597(c) tal-Kodici Civili nostran;

5. Illi l-istess Carmela Ursula Mallia f'dak il-perjodu kienet tbati minn problemi ta' *paranoid delusions* u *severe cognitive impairment* kif se jigi pprovat f'dina l-kawza;

Ghaldaqstant ighidu l-konvenuti ghaliex din l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex, prevja d-dikjarazzjonijiet opportuni, tiddikjara li t-testment tal-imsemmija Carmela Ursula Mallia tat-22 ta' April, 2009 fl-atti tan-Nutar Anthony Abela huwa null u bla effett;

Rat li l-konvenuti ghalkemm notifikati w inghataw zmien mill-Qorti biex jipprezentaw l-eccezzjonijiet u dan kif jidher mill-verbal tal-Qorti tal-1 ta' Novembru 2010, baqghu ma rrispondewx ghat-talbiet attrici;

Rat ix-xhieda kollha, l-atti u n-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza ghat-2 ta' Mejju 2011;

Ikkunsidrat

Din hi kawza pjuttost semplici li tinvolvi impunjazzjoni ta' testment maghmul minn Carmela Ursula Mallia fit-22 ta' April 2009 in Atti Nutar Anthony Abela meta hi kienet giet

interdetta b'digriet tal-Qorti tal-14 ta' April 2009 u gie nominat l-Avukat Nicholas Valenzia, kuratur ghaliha. Carmela Ursula Mallia mietet fl-24 ta' Frar 2010 ta' 93 sena. Il-partijiet huma kollha wliedha hlief il-konvenuti Jean Deguara u Mariella Deguara Bonnici wlied il-mejta Catherine Mallia, oht il-kontendenti u bint premorienti tal-istess Carmela Ursula Mallia.

L-atti prezentati juru d-digriet ta' interdizzjoni (a fol. 6 tal-process), ic-certifikat tal-mewt ta' Carmela Ursula Mallia (a fol. 7 tal-process) u t-testment ta' Carmela Ursula Mallia (a fol. 8 *et seq*) tal-process. Dan it-testment jinkludi pero certifikat psikjatriku li jiccertifika illi l-istess Carmela Ursula Mallia kienet kapaci tezercita d-drittijiet civili taghha f'dak il-mument. Dan ic-certifikat gie ffirmat mill-psikjatra Dr. David Cassar u jgib id-data tat-testment cioe 22 ta' April 2009.

Bhala provi wahda mill-atturi ghamlet affidavit fejn qalet illi ommha kienet ilha tbati mid-dementia mill-2008 li saret akuta lejn l-ahhar ta' dik is-sena u lanqas baqghet taghrafha. Hi siefret ma' zewgha f'Gunju 2009 u meta giet lura ohtha Rosaria infurmatha li kien gie nominat kuratur ghal ommha. Saret taf bit-testment wara l-mewt ta' ommha.

Konsiderazzjonijiet

L-artikolu 525 tal-Kapitolu 12 ighid testwalment "L-interdizzjoni, kif ukoll l-inabilitazzjoni, tibda ssehh minn dak in-nhar tad-digriet; u l-atti maghmulin mill-interdett jew mill-inabilitat, wara d-digriet, jew, ukoll, wara l-hatra ta' kuratur temporanju, huma nulli".

Hu minnu ili l-Qorti ai termini tal-artikolu 527(1) tordna li jigi mahrug avviz fil-Gazzetta tal-Gvern li jkun fih il-kundizzjonijiet tal-interdizzjoni jew inabilitazzjoni u li jigu mgharfa permezz ta' ittra registrata n-nutara pubblici kollha ta' Malta, u hekk gara f'dan il-kaz, pero anki jekk ghal grazzja tal-argument jista' jigi dedott illi n-nutara ma kienux ghadhom notifikati bid-digriet tal-Qorti dwar l-interdizzjoni billi kien hemm trapass zghir ta' zmien bejn

id-data tal-interdizzjoni u t-testment dan ma jirrendix it-testment validu.

Il-ligi hi tassativa f'dan il-kaz ta' inkapacita legali u tipprovdi ghal nulita assoluta mhux relattiva. Minn dakinhar tad-digriet 'l quddiem l-atti li jaghmel l-interdett huma nulli. Hekk sehh f'dan il-kaz. Il-fatt li hemm rapport psikjatriku anness mat-testment ma jnehhix l-istat ufficjali ta' interdizzjoni u konsegwenti nullita tal-atti maghmula mill-interdett. Inoltre kif qalet il-Qorti fil-kawza Benedict Hadrian Dingli noe vs Joseph Mifsud Bonnici, PA 21.05.1953 "L-effetti tal-interdizzjoni jibdew mill-gurnata tad-digriet li jordna l-interdizzjoni anki ghat-terzi indipendentement mix-xjenza jew injoranza taghhom".

Stat ta' interdizzjoni ufficjali titnehha biss b'digriet iehor tal-Qorti fejn jigi muri ghas-sodisfazzjon tal-Qorti li r-raguni ghall-ordni ta' interdizzjoni ma ghadhiex tezisti, u ghalhekk jigi revokat id-digriet originali ta' interdizzjoni (ara Arturo Perini vs Dottor Vincenzo Gatt, App. Sup. 11.06.1948).

Ma hemmx izjed x'jinghad f'din il-kawza. Hu car illi t-testment maghmul min Carmela Ursula Mallia fit-22 ta' April 2009 sar meta l-istess Carmela Ursula Mallia kienet taht interdizzjoni b'digriet tal-Qorti tal-14 ta' April 2009. Kwindi dak it-testment hu null.

Ghalhekk ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti taqta' u tiddeciedi bili tilqa' t-talba attrici u tiddikjara t-testment maghmul minn Carmela Ursula Mallia fit-22 ta' April 2009 fl-Atti tan-Nutar Anthony Abela bhala null u bla effett. Bl-ispejjez kontra l-konvenuti.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------